

Sestrinski glasnik – Nursing Journal [2011.–2012. godina]

Sestrinski glasnik – Nursing Journal [2011–2012]

Višnja Vičić Hudorović

Glavna i odgovorna urednica Sestrinskoga glasnika - Nursing Journal
Editor-in-Chief of Nursing Journal

Received October 22nd 2012

Accepted October 30th 2012

Ključne riječi: sestrinski glasnik • znanstveni časopis • sestrištvo

Kratki naslov: Sestrinski glasnik i 2011./2012. godina

Keywords: Nursing Journal • scientific journal • nursing

Running head: The Nursing Journal in 2011/2012

Časopis „Sestrinski glasnik“/Nursing Journal izlazi od 1995. godine [1. slika], a prije godinu dana prvi broj novodizajniranog časopisa „Sestrinski glasnik“ - Nursing Journal [SG-NJ] izašao je iz tiska [1].

Međutim, elektronska verzija časopisa pojavila se već tijekom studenoga 2011. godine kako bi se omogućila *online* rasprava, i to o sadržaju radova iz prvog, redizajniranog izdanja [Vol. 16: No 1-2]. Naime, novo uredništvo prihvatilo je tzv. „virtualnu konferencijsku koncepciju“ časopisa, u kojoj se prihvaćeni rukopis, zajedno sa svojim *online* komentarima objavljuje u tiskanom izdanju. Tako je implementirana ideja da se u tiskanom izdanju objavljuju članci i istodobno komentari čitateljstva koji se odnose na sadržaj prihvaćenih članaka za objavljivanje. Opisana ideja bila je na umu novom uredništvu i prije njegova imenovanja [2], iako provođenje ove misli u djelo nije bilo lako. Ponajprije, proračun za projekt nije bio definiran, drugo, izdavač, „Medicinska naklada“ [MN], nije se tehnički pripremio za provođenje projekta [software], treće, eminentni stručnjaci s područja znanosti o sestrištvo smatrali su da je zadatak preambiciozan. Projekt je financirala Hrvatska udruga medicinskih sestara [HUMS] te je u prosincu 2012. godine iz tiska izašao prvi, redizajnirani broj časopisa SG-NJ [Vol. 16; No 1-2; str. 1-84] [2. slika].

U doba izlaska tiskanog oblika, elektronski objavljeni primjerak časopisa na stranici www.issuu.com bio je dostupan čitateljstvu 20 dana prije izlaska tiskanog oblika. Čitateljstvo je prvi put imalo mogućnost pisanja elektronskih komentara o svim objavljenim sadržajima časopisa.

Nadalje, čitatelji su uvidom u nove upute autorima o pisanju članaka mogli izvršiti uvid u upute o pisanju, redizajniranih i opsegom i sadržajem, novih kategorija članaka, za razliku od konvencionalnih u starijim izdanjima časopisa „Sestrinski glasnik“. Nove su kategorije članaka: kratko priopćenje/*brief communication*; povijesne stranice/*historical pages*; sigurnost bolesnika/*patient safety*; sigurnost na radnome mjestu/*workplace safety*; pismo uredniku/*letter to the editor* i slikovni prikaz/*images in nursing* [3, 4]. Dakle, SG-NJ je u potrazi za novim oblicima i kategorijama članaka, posebice onih čiji su sadržaji povezani sa znanšću o sestrištvo, te istodobno opisuju uporabu novih tehnologija, metoda i postupaka u sestrištvo i njihov utjecaj na stvaranje novih vrijednosti u društvenoj zajednici. Sve navedeno prikazuje se čitateljstvu u tradicionalnome tiskanom obliku časopisa i u elektronskome obliku uz virtualnu konferenciju [elektronski komentari na prihvaćene sadržaje članaka]. Dosadašnji način provođenja prvobitne ideje pokazao je da su skeptici imali krivo.

Od prosinca 2012. godine časopis je znatno napredovao kvantitetom, kvalitetom i brojem pogleda na mrežnim stranicama. Kao najučinkovitije poboljšanje verificiran je čimbenik slobodnog pristupa cijelom sadržaju Sestrinskoga glasnika i implementacija virtualne konferencije, tj. primanje elektronskih komentara čitateljstva tj. posjetitelja mrežnih stranica [5, 6]. Sljedeća je popularna značajka uvođenje kategorije „sigurnost bolesnika/*patient safety*“, u kojem se strukturiranim pregledom literature, prihvaćenim preporu-

Autor za korespondenciju/Corresponding author:

Višnja Vičić Hudorović, PSE
Nursing school Vrapče, Zagreb, Bolnička cesta 32
Tel: 385-1-34 83 662
Fax: 385-1-34 83 662
E-mail: visnja.vicic-hudorovic@skole.hr

SLIKA [1] Primjer naslovnice časopisa „Sestrinski glasnik“ prije redizajniranja i izdavanja u novom, elektroničkom obliku [web-driven].

SLIKA [2] Naslovnica redizajniranog časopisa „Sestrinski glasnik“/Nursing Journal koja je istovjetna i u novom elektroničkom obliku [web-driven objavljivanje -issuu.com.sestrinskiglasnik].

čeni smjernicama i osobnim iskustvima metoda/postupaka sestrinske znanosti iznalaze mogućnosti za poboljšanje kvalitete na specifičnim područjima zdravstvene njege [7, 8].

Od samog početka objavljivanja, redizajnirani SG-NJ zabilježio je znatan broj „pogleda“ na mreži [www.issuu.com/sestrinskiglasnik i www.hums.hr], gotovo istovjetan broju „pogleda“ na službenoj stranici HUMS-a, iako ona ima šest puta više sadržaja [9].

Nekoliko čimbenika pridonijelo je ovom „fenomenu“, od kojih su najznačajniji:

ad 1] široki opseg interesa/tema za objavljivanje; opseg s međunarodnim uredništvu;

ad 2] slobodan pristup sadržaju časopisa „rano-na“ mreži;

ad 3] uvođenje pristupa tzv. virtualne konferencije [online rasprave/komentari], koji se objavljuju i u tiskanom izdanju;

ad 4] izvješća sa sastanaka, stručnih radionica, izbornih skupština društava HUMS-a, u kategorijama članaka pismo uredniku (*letter to the editor*) kratko priopćenje (*brief communication*) i slikovni prikazi u sestinstvu (*images in nursing*) [10, 11];

ad 5] međunarodni izdavački savjet;

ad 6] predstavljanje Sestrinskoga glasnika kao službenog časopisa Hrvatske udruge medicinskih sestara (www.hums.hr) uz pomoć donedavne predsjednice Branke Rimac, sadašnje predsjednice Mirjane Dumančić, predsjednice Upravnog odbora HUMS-a Josipe Bišćan, predsjednice Glavnog odbora HUMS-a Renate Golubić i drugih [9, 10]. Međutim,

treba napomenuti da je jedan od manje očitih razloga znatnog povećanja mrežnih „pogleda“ [web-promet] na sadržaj časopisa postavljanje „Sestrinskoga glasnika“ na istaknut položaj na službenoj stranici HUMS-a [www.hums.hr]. Ideju o mjestu postavljanja aktivne veze za časopis na službenoj stranici HUMS-a zamislila je i implementirala predsjednica povjerenstva za informatiku HUMS-a i urednica HUMS-ove mrežne stranice, Vlasta Krešić, kojoj dugujemo zahvalnost za dobra predviđanja uspješnosti časopisa.

Nadalje, povećanje broja „pogleda“ [web-promet] pridonijelo je učinkovitom, brzom i poboljšanom razvoju grafičkog dizajna časopisa kod izdavača [Medicinska naklada], te razvoju *softwarea* koji je mnogo dalje od jednostavnog održavanja časopisa [12].

S novom glavnom urednicom na čelu, uz potporu novog uredničkog odbora [Dumančić, Mirjana, Bišćan, Josipa, Fajdetić, Majda, Hudorović, Narcis, Kozina, Mirjana, Milojević, Romanita, Mustajbegović, Jadranka, Prašnjak, Anica, Rušić, Sunara, Đula, Rimac, Branka, Zec, Davor, Žarković, Neven], i novim zamjenicama glavnog urednika [Ribarić, Suzana, Vidoša, Aleksandra], u posljednjem tromjesečju 2011. godine i tijekom 2012. godine [vol. XVI.-XVII.] izdano je pet svezaka na 383 stranice i objavljena su 102 članka, od čega 77 stručnih i/ili znanstvenih članaka [1. tablica].

Recentna statistika o „pogledima“ [web-promet] pokazuje da je dnevni broj preuzimanja objavljenih tekstova između 37 i 45 [prosjeck 38], i to za posljednji mjesec 2011. godine i prvih devet mjeseci 2012. godine. Od samog broja preuzetih članaka zanimljiviji je podatak o kategorijama članaka koji

TABLICA 1. U tijeku 2011. godine i u prvome tromjesečju 2012. godine [vol. XVI.-XVII.] tiskano je 5 svezaka na 383 stranice, a objavljena su 102 članka, od čega 77 stručnih i/ili znanstvenih članaka.

Godina	Volumen / Broj	Broj stranica	Ukupan broj članaka	Stručni i/ili znanstveni članci
2011				
	XVI/1-2	83	23	15
	XVI/3	60–143	17	14
2012				
	XVII/1	61	16	15
	XVII/2	62–142	18	15
	XVII/3	143–220	18	18

su zabilježili *web*-promet. Sve kategorije članaka pridonijele su povećanju broja „pogleda“ [*web*-promet] SG-NJ. Treba napomenuti da su svi objavljeni članci imali više od 200 „pogleda“, a zbog statističke važnosti obrade podataka upravo je vrijednost veća od 200 mjesečnih „pogleda“ na jedan članak u odnosu na broj „pogleda“ na sadržaj cijelog časopisa statistički važna i zadovoljava uredništvo [zavisni uzorci malih vrijednosti].

Zanimljiv je podatak da su radovi s najviše „pogleda“ u prvih devet mjeseci 2012. godine bili oni objavljeni u najcjenjenijim znanstvenim kategorijama, i to originalni članci (*original articles*), pregledni članci (*review articles*), „sigurnost bolesnika“ (*patient safety*) [6].

U početku objavljivanja redizajniranog oblika časopisa osnovna je ideja bila mogućnost objavljivanja znanstvenih stručnih članaka s područja znanosti o sestrištvu, i to u dva oblika - elektronskom i tiskanom. Međutim trebalo je uključiti mogućnost veće autorske slobode u sadržajima objavljenih članaka.

Nakon znatnog godišnjeg rasta „pogleda [*web*-promet], početna ideja dokazala se dobrom i ova koncepcija časopisa zaslužuje daljnji razvoj.

Danas prevladava mišljenje o potrebi uključivanja novih znanstvenih sadržaja u SG-NJ, društvenih medija [područja društvenih znanosti], posebice ekonomije zdravstva, istraživačkog novinarstva u zdravstvu i sl. Završno, u tijeku je postupak za dobivanje DOI-ja [*digital object identifier*].

Literatura

- [1] Borst H, Turina M, Von Segesser L, Beyersdorf F. European Journal of Cardio-Thoracic Surgery celebrates its 25th Anniversary: 1987–2012. *Eur J Cardiothorac Surg* 2012;42:1-7.
- [2] Von Segesser LK. The fourth dimension for Interactive Cardiovascular and Thoracic Surgery—on-line video brings life to publications! *Interact CardioVasc Thorac Surg* 2003;2:1-6.
- [3] Lindberg DA. Information systems to support medical practice and scientific discovery. *Methods Inform Med*.1989;28:202-206.
- [4] Sackett DL, Haynes RB, Guyatt GH, Tugwell P. *Clinical Epidemiology: A Basic Science for Clinical Medicine*. 2nd ed. Boston, Mass: Little Brown & Co Inc;1991:173-186.
- [5] von Segesser LK. Writing off evidence in evidence-based medicine? *Interact CardioVasc Thorac Surg* 2003;2:403-4.
- [6] Dunning J, Prendergast B, Mackway-Jones K. Towards evidence-based medicine in cardiothoracic surgery: best BETs. *Interact CardioVasc Thorac Surg* 2003;2:405-9.
- [7] Kuhn TS. *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago, Ill: University of Chicago Press; 1970;
- [8] Von Segesser LK. www.icvts.org: the most frequent downloads improved feedback from an interactive publication. *Interact CardioVasc Thorac Surg* 2004;3:1-2.
- [9] Haynes RB, McKibbon KA, Fitzgerald D, Guyatt GH, Walker CJ, Sackett DL. How to keep up with the medical literature, V: access by personal computer to the medical literature. *Ann Intern Med*.1986;105:810-816.
- [10] Godfrey K. Simple linear regression in medical research. *N Engl J Med*. 1985;313:1629-1636.
- [11] Von Segesser LK. Enhanced virtual conferencing on ICVTS: introduction of DOIs makes eComments citable. *Interact CardioVasc Thorac Surg* 2006;5:331-2.
- [12] Haynes RB, Mulrow CD, Huth EJ, Altman DG, Gardner MJ. More informative abstracts revisited. *Ann Intern Med*.1990;113:69-76.